

Uchwała Nr SO.18.4012.218.2025

Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu

z dnia 28 kwietnia 2025 r.

w sprawie wyrażenia opinii o sprawozdaniu z wykonania budżetu Miasta Piły za rok 2024

wraz z informacją o stanie mienia Jednostki i objaśnieniami

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, wyznaczony zarządzeniem Nr 5/2025 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 3 lutego 2025 r., w osobach:

Przewodnicząca: Katarzyna Kosmowska

Członkowie: Małgorzata Bekąła

Michał Suchanek

działając na podstawie art. 13 pkt 5 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 7) w związku z art. 267 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, z późn. zm.), wyraża o przedłożonym przez Prezydenta Miasta Piły sprawozdaniu z wykonania budżetu Miasta Piły za 2024 rok wraz z informacją o stanie mienia Jednostki i objaśnieniami

opinię pozytywną

Uzasadnienie

Przedmiotem badania, stanowiącym podstawę do wydania niniejszej opinii, było sprawozdanie roczne z wykonania budżetu Miasta Piły za 2024 rok oraz informacja o stanie mienia Miasta wg stanu na dzień 31 grudnia 2024 r. (przedłożone tut. Izbie w dniu 31 marca 2025 r.).

Skład Orzekający przed wydaniem opinii zapoznał się także z uchwałą budżetową Miasta Piły na 2024 rok (po zmianach), uchwałą w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Piły na lata 2024-2040 (po zmianach) oraz ze sprawozdaniami budżetowymi Jednostki za rok 2024.

I.

1. W sprawozdaniu szczegółowo opisano źródła pozyskanych dochodów oraz wykonanie wydatków w poszczególnych działach i rozdziałach klasyfikacji budżetowej, w podziale na dochody i wydatki bieżące i majątkowe. Wyjaśnione zostały przyczyny niższej niż planowano realizacji dochodów i uzyskania wpływów wyższych od założonych w niektórych podziałkach klasyfikacji budżetowej. Omówiono skutki dla budżetu zastosowanych w stosunku do należności Miasta odroczeń, rozłożenia na raty i umorzeń oraz stan należności (w tym zaległości), ze wskazaniem działań, jakie zostały podjęte w celu wyegzekwowania należnych Miastu dochodów. Wyjaśniony został niski poziom wykonania niektórych wydatków, w tym wydatków majątkowych. Ponadto szczegółowo omówiono realizację

wydatków majątkowych. Opisano również zobowiązania, przychody i rozchody budżetu oraz stan zadłużenia Miasta na dzień 31 grudnia 2024 r. Ponadto przedstawiono dochody pozyskane z Funduszu Pomocy, z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, w tym w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych oraz Rządowego Programu Odbudowy Zabytków, a także wydatki nimi finansowane.

2. W formie tabelarycznej przedstawiono m.in.:

- 1) wykonanie dochodów bieżących i majątkowych w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej,
- 2) realizację wydatków w poszczególnych działach i rozdziałach, w podziale na wydatki bieżące i wydatki majątkowe,
- 3) wykonanie wydatków bieżących w działach i rozdziałach, z podziałem na grupy wydatków,
- 4) wykonanie wydatków majątkowych, z wyszczególnieniem zadań majątkowych,
- 5) wykonanie wydatków finansowanych ze środków Funduszu Pomocy,
- 6) wykonanie wydatków na zadania z zakresu administracji rządowej zlecone ustawami oraz na zadania powierzone na podstawie porozumień z organami administracji rządowej,
- 7) należności (w tym zaległości) w poszczególnych działach klasyfikacji budżetowej,
- 8) zobowiązania jednostek budżetowych (na podstawie sprawozdania Rb-28S).

3. W sprawozdaniu przedstawiono zmiany w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych, dokonane w trakcie roku budżetowego oraz stopień zaawansowania realizacji programów wieloletnich.

4. W ocenie Składu Orzekającego przedłożone sprawozdanie z wykonania budżetu za 2024 rok spełnia wymogi określone w art. 267 ust. 1 pkt 1 oraz art. 269 ustawy o finansach publicznych.

II. Analiza porównawcza danych prezentowanych w sprawozdaniu z wykonania budżetu z kwotami planowanymi w budżecie na rok 2024 oraz danymi zawartymi w przedłożonych sprawozdaniach budżetowych wykazała zgodność kwot planowanych i wykonanych w dokumentach przedłożonych tut. Izbie.

III.

1. Na podstawie przeprowadzonego badania Skład Orzekający ustalił, że budżet Miasta Piły na 2024 rok został wykonany z deficytem w wysokości 31.306.658,45 zł (przy planowanym deficycie budżetu w wysokości 65.615.526,19 zł), bowiem:

- a) dochody zrealizowano w kwocie 463.483.085,74 zł, co stanowi 99,95% planu, z tego:
  - dochody bieżące w kwocie 426.369.733,86 zł, co stanowi 100,43% planu,
  - dochody majątkowe w kwocie 37.113.351,88 zł, co stanowi 94,76% planu;
- b) wydatki zrealizowano w kwocie 494.789.744,19 zł, co stanowi 93,48% planu, z tego:
  - wydatki bieżące w kwocie 407.030.804,57 zł, co stanowi 95,68% planu,

– wydatki majątkowe w kwocie 87.758.939,62 zł, co stanowi 84,46% planu.

Z powyższego wynika, że wykonane wydatki bieżące są niższe od wykonanych dochodów bieżących o kwotę 19.338.929,29 zł, co spełnia wymogi art. 242 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

2. W roku sprawozdawczym Miasto zrealizowało przychody z tytułu emisji obligacji komunalnych w kwocie 15.000.000,00 zł (100,00% planu).

Miasto dysponowało również niewykorzystanymi środkami pieniężnymi, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w kwocie 4.379.874,26 zł, które w budżecie roku 2024 zostały zaangażowane w kwocie 4.379.873,38 zł oraz wolnymi środkami, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych w kwocie 108.718.054,86 zł, które w budżecie roku 2024 zostały zaangażowane kwocie 61.173.842,91 zł.

Rozchody budżetu z tytułu spłat kredytów i pożyczek oraz wykupu obligacji komunalnych Miasto zrealizowało w kwocie 14.938.190,10 zł (100% planu).

Powyższe dane potwierdza sprawozdanie Rb-NDS o nadwyżce/deficycie za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2024.

3. Na podstawie sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wg stanu na koniec IV kwartału 2024 r. Skład Orzekający ustalił, że zadłużenie Miasta z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz wyemitowanych obligacji komunalnych na dzień 31 grudnia 2024 r. wyniosło 147.485.943,81 zł, co stanowi 31,82% wykonanych dochodów.

4. Według sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2024 należności na koniec 2024 r. wynosiły 46.291.760,04 zł, w tym zaległości – 38.155.384,85 zł.

W sprawozdaniu omówiono ww. zaległości oraz poinformowano o działaniach podjętych w celu wyegzekwowania należnych Miastu dochodów.

Wielkość zaległości na koniec roku 2024 w porównaniu z rokiem 2023 uległa zwiększeniu o kwotę 316.862,23 zł.

5. Na podstawie sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2024 Skład Orzekający ustalił, że na koniec okresu sprawozdawczego zobowiązania niewymagalne stanowiły kwotę 15.132.456,81 zł. Zobowiązania wymagalne nie wystąpiły.

6. Ze sprawozdania Rb-28S wynika, że w następujących podziałkach klasyfikacji budżetowej wykonane wydatki przekroczyły plan ustalony w budżecie:

Dział	Rozdział	Paragraf	Plan	Wykonanie	Przekroczenie (5-4)
1	2	3	4	5	6
900	90005	4010	10 686,00	10 687,46	1,46
900	90005	4710	4,00	7,22	3,22

W wyniku analizy sprawozdania Rb-28S Skład Orzekający stwierdził również, że (z pominięciem paragrafów wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń), w następujących podziałkach klasyfikacji budżetowej suma wydatków wykonanych i zobowiązań przekracza plan ustalony w budżecie:

Dział	Rozdział	Paragraf	Plan	Wykonanie	Zobowiązania	wykonanie + zobowiązania (5+6)	Przekroczenie (7-4)
1	2	3	4	5	6	7	8
700	70001	4260	116 500,00	113 064,15	16 596,33	129 660,48	13 160,48
700	70001	4300	170 677,00	170 150,31	3 123,22	173 273,53	2 596,53
700	70001	4360	24 020,00	23 970,69	194,62	24 165,31	145,31
700	70005	4260	762 720,00	757 268,41	53 036,72	810 305,13	47 585,13
700	70007	4260	4 159 413,00	4 156 015,54	152 538,78	4 308 554,32	149 141,32
700	70007	4300	3 385 523,00	3 382 518,47	29 192,12	3 411 710,59	26 187,59
730	73016	3210	22 500,00	22 000,00	4 000,00	26 000,00	3 500,00
750	75085	4260	25 000,00	23 011,37	2 787,91	25 799,28	799,28
750	75085	4300	2 240,00	2 196,26	104,93	2 301,19	61,19
801	80101	4260	5 006 060,00	4 838 448,73	180 923,68	5 019 372,41	13 312,41
851	85154	4260	20 845,00	19 145,02	3 283,95	22 428,97	1 583,97
852	85219	4260	251 400,00	236 036,37	37 706,20	273 742,57	22 342,57
855	85516	4300	46 000,00	45 603,04	2 297,52	47 900,56	1 900,56
900	90026	4300	165 000,00	156 928,79	8 745,57	165 674,36	674,36

W sprawozdaniu (str. 374) Prezydent wyjaśniła, że: „Przekroczenia planowanych wydatków z uwzględnieniem zobowiązań niewymagalnych związane są z koniecznością zapewnienia ciągłości działania jednostki (w paragrafach klasyfikacji budżetowej 321, 404, 411, 412, 426, 430, 436, 471, 480) i zostały zaciągnięte na podstawie Uchwały Nr LXXXV/846/23 Rady Miasta Piły z dnia 19 grudnia 2023 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Piły na lata 2024 – 2040 (z późn. zm.) oraz Zarządzeniem Nr 2520(3)24 Prezydenta Miasta Piły z dnia 4 stycznia 2024 r. w sprawie przekazania kierownikom jednostek organizacyjnych gminy uprawnień do zaciągania zobowiązań związanych z realizacją przedsięwzięć wieloletnich zawartych wieloletniej prognozie finansowej Miasta Piły oraz do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki i których termin płatności wykracza poza 2024 rok”.

Rada Miasta Piły w uchwale Nr LXXXV/847/23 z dnia 19 grudnia 2024 r. w sprawie uchwały budżetowej na 2024 rok określiła sumę, do której Prezydent może samodzielnie zaciągać zobowiązania w wysokości 30.000.000,00 zł (§ 14 ust. 3). Natomiast w uchwale Nr LXXXV/846/23 z dnia 19 grudnia 2023 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Piły na lata 2024-2040 Rada Miasta Piły upoważniła Prezydenta do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna dla zapewnienia ciągłości działania Miasta i których płatności wykraczają poza rok budżetowy (§ 3 ust. 1 pkt 2) oraz do przekazywania uprawnień do zaciągania tych zobowiązań kierownikom jednostek organizacyjnych Miasta (§ 3 ust. 2).

7. Ze sprawozdania Rb-28S wynika, że w 2024 r. Miasto poniosło wydatki związane w wypłatą odsetek oraz kar i odszkodowań w niżej wymienionych podziałkach klasyfikacji budżetowej:

Dział	Rozdział	§	Plan	Wykonanie
600	60016	4580	3,00	3,00
700	70005	4580	140,00	125,90
700	70005	4600	161 000,00	116 000,00
700	70095	4600	120 000,00	118 595,93
750	75095	4590	67 600,00	45 795,78
852	85295	4580	120,00	68,00
855	85501	4580	20 000,00	16 387,90
855	85502	4580	25 000,00	20 298,16
855	85595	4580	120,00	58,00
926	92604	4580	30 449,00	29 568,54
926	92604	4590	60 000,00	60 000,00
926	92604	4600	1 532,00	1 531,80

W sprawozdaniu Prezydent poinformowała o przyczynach poniesienia ww. wydatków.

8. Analiza realizacji wydatków budżetowych w § 4440 – „Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych” wykazała, że w niektórych rozdziałach przekazanie środków na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych nie zostało zrealizowane w należytej wysokości:

Dział	Rozdział	Plan	Wykonanie	%
700	70001	142 612,00	140 895,27	98,79
926	92604	89 000,00	85 558,74	96,13

Zgodnie z przepisem art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 288) „równowartość dokonanych odpisów i zwiększeń naliczonych zgodnie z art. 5, 13 i 14 na dany rok kalendarzowy pracodawca przekazuje na rachunek bankowy Funduszu w terminie do dnia 30 września tego roku (...)”. W myśl § 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 marca 2009 r. w sprawie sposobu ustalania przeciętnej liczby zatrudnionych w celu naliczania odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych (Dz. U. z 2009 r. Nr 43, poz. 349), podstawę do naliczenia odpisu stanowi przeciętna planowana w danym roku kalendarzowym liczba zatrudnionych u pracodawcy, skorygowana w końcu roku do faktycznej przeciętnej liczby zatrudnionych, obejmująca pracowników zatrudnionych w pełnym i niepełnym wymiarze czasu pracy (po przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy). Korekta powinna odbyć się zarówno w zakresie planu, jak i wykonania.

9. Wykonanie dochodów z tytułu opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz wydatków przeznaczonych na zwalczanie narkomanii oraz przeciwdziałanie alkoholizmowi, w tym związanych z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii obrazuje poniższa tabela:

Dochody (zł)			Wydatki (zł)		
Rozdział (§)	Plan	Wykonanie	Rozdział (§)	Plan	Wykonanie
75618 (§ 0270)	551 005,00	551 004,50	85153	104 088,00	99 894,43
75618 (§ 0480)	2 250 000,00	2 407 424,41	85154	6 755 913,00	6 364 357,59
Razem	2 801 005,00	2 958 428,91	Razem	6 860 001,00	6 464 252,02

Ponadto w przychodach budżetu w § 905 – „Przychody jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach” zaplanowane zostały niewykorzystane w latach poprzednich dochody z opłat za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w kwocie 624.696,00 zł. Na realizację zadań zaplanowanych w rozdziale 85154 – „Przeciwdziałanie alkoholizmowi” Miasto otrzymało również dotacje celowe z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego z budżetu Województwa Wielkopolskiego na dofinansowanie:

- realizacji w Szkole Podstawowej im. Olimpijczyków Polskich w Pile „Programu Profilaktyki i Promocji Zdrowia Psychicznego” w kwocie 31.700,00 zł,
- zadania inwestycyjnego pn. „Adaptacja i modernizacja części budynku położonego w Pile, przy alei Powstańców Wielkopolskich 182 pod kątem wykorzystania do działań socjoterapeutycznych, sportowo-rekreacyjnych itp.” w kwocie 1.470.000,00 zł.

10. Zadania Miasta określone ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2024 r. poz. 399, z późn. zm.), dotyczące funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, realizuje Związek Międzygminny „Piłski Region Gospodarki Odpadami Komunalnymi” z siedzibą w Pile.

IV. Ponadto Skład Orzekający stwierdził, że:

1. Na str. 165-166 sprawozdania, omawiając wykonanie wydatków na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej w rozdziale 75011 – „Urzędy wojewódzkie”, poinformowano, że: *„Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego, ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności oraz ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych zadania zlecone gminie z zakresu administracji rządowej są w całości finansowane z budżetu państwa. Z uwagi na niewystarczające środki przekazywane z budżetu państwa na realizację zadań wynikających z ww. ustaw, w celu prawidłowej ich realizacji, konieczne jest przeznaczenie środków własnych z budżetu miasta Piły. W 2024 r. w ramach rozdziału 75023 – Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu) przeznaczono na ten cel środki w wysokości 426 432,76 zł.”.*

Skład Orzekający przypomina, że zgodnie z art. 49 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 1572, z późn. zm.) jednostka samorządu terytorialnego wykonująca zadania z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami otrzymuje z budżetu państwa dotacje celowe w wysokości zapewniającej realizację

tych zadań. Dotacje te powinny być przekazywane w sposób umożliwiający pełne i terminowe wykonanie zleconych zadań. Również przepis art. 149 ust. 1 ustawy o finansach publicznych stanowi, że dotacje celowe na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami są przekazywane jednostce samorządu terytorialnego przez wojewodę w terminie umożliwiającym pełne i terminowe wykonywanie zadań.

Jednocześnie ustawodawca przewidział, że w przypadku, gdy przekazana jednostce samorządu terytorialnego dotacja celowa nie pozwala na pełne i terminowe wykonanie zleconych zadań, jednostce tej przysługuje prawo dochodzenia należnego świadczenia wraz z odsetkami w wysokości ustalonej jak dla zaległości podatkowych, w postępowaniu sądowym (art. 49 ust. 5 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego).

2. Na str. 263 sprawozdania podano, że zadanie pn. „Kontynuacja budowy ul. Kazimierza Wielkiego w Pile w tym budowa ścieżki rowerowej w ramach aglomeracyjnego systemu dróg rowerowych na obszarze ZIT MOF Piły” ujęte jest w Wieloletniej Prognozie Finansowej, z okresem realizacji w latach 2021-2025, natomiast w załączniku Nr 2 do uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Piły na lata 2024-2040 (po zmianach) dla wskazanego przedsięwzięcia ustalono okres realizacji w latach 2024-2025.

- V. Do sprawozdania z wykonania budżetu dołączono informację o stanie mienia Jednostki wg stanu na dzień 31 grudnia 2024 r. zawierającą dane, o których mowa w art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych. Wykaz mienia obrazuje stan majątku, jaki Jednostka posiada, jego wartość i zmiany w stanie mienia od dnia złożenia poprzedniej informacji oraz dochody uzyskane z mienia w roku 2024, a także nakłady ponoszone na mienie (wydatki inwestycyjne). W dokumencie tym zawarto również informację o posiadanych udziałach w spółkach i spółdzielniach.

Biorąc powyższe pod uwagę Skład Orzekający postanowił jak w sentencji.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

/-/ Katarzyna Kosmowska

Pouczenie: Od opinii zawartej w niniejszej uchwale służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 14 dni od daty otrzymania uchwały.